

Klaipėdos medicininės slaugos ligoninė: slauga ligoniui, paguoda artimam

Gintarė Kaminskienė
2015-10-26

Klaipėdos medicininės slaugos ligoninė – tarsi iš pelenų pakilęs feniksas. Kadaisė geležinkelininkams gydyti skirta apgriuvusi ligoninė šiandien – jauki ir šiuolaikiška gydymo įstaiga, atitinkanti nūdienos poreikius: teikti aukščiausio lygio slaugos ir palaikomojo gydymo bei paliatyviosios pagalbos paslaugas. „Visuomenė sensta, daugėja vienišų sunkiai sergančių žmonių, todėl vis labiau ryškėja mūsų ligoninės specifika – slaugyti ir gydyti tokius pacientus, ypač sergančius onkologinėmis ligomis“, - sako ligoninės vyriausioji gydytoja, daktarė Danguolė Drungilienė.

Įstaiga patraukli, nes visa infrastruktūra pritaikyta sergančiųjų poreikiams. Be to, čia dirba profesionalus personalas. Nuotraukoje dvejus metus dirbantis kineziterapeutas Laurinas Gaidelis koridoriumi lydi pacientę Barborą.

Ligoninė nuolat atsinaujina

Klaipėdos medicininės slaugos ligoninė, įsikūrusi miesto centre K.Donelaičio gatvėje, duris atvėrė 1993 metais. Tiesa, pirmasis ligoninės korpusas yra šimtmetis, kadaisė jame veikė Vokietijos konsulatas. Rekonstruoti ligoninės pastatai yra pavidlosauginių objektų zonoje.

Ligoninė iš pagrindų atsinaujino įgyvendinusi Europos regioninės plėtros fondo ir valstybės biudžeto lėšomis finansuotą projektą „Palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyviosios pagalbos paslaugų kokybės gerinimas Klaipėdos medicininės slaugos ligoninėje“. Po rekonstrukcijos dauguma palatų – vienvietės arba dvivietės. Pastarosiose įrengtos širmos, kad pacientams nestigtų privatumo. Daugelis palatų turi atskirus dušus ir tualetus. Sukurta jauki namų aplinka.

Šiuo metu ligoninėje slaugomi ir gydomi pusantro šimto pacientų – tiek įstaiga turi lovų. Iš jų paliatyviajai slaugai skirta 14 lovų. Ir jos niekada nebūna tuščios. Ligoninės administracija nuolat rūpinasi inventoriaus atnaujinimu bei papildymu. Palatose neseniai pakeistos lovos, spintelės, nuolat įsigyjama priešpragulinių čiužinių, kitų slaugos priemonių. Šiomet ligoninė sunkiausiems ligoniams slaugyti papildomai įsigijo dirbtinio kvėpavimo ir deguonies aparatų, gleivių atsiurbėjų, gyvybinių funkcijų stebėjimo aparatūros.

„Anksčiau čia buvo griūvanti geležinkeliečių ligoninė. Iš jos sukūrėme šiuolaikišką sveikatos priežiūros įstaigą, į kurią atvykę užsieniečiai nejaučia didelio skirtumo, lygindami mūsų ligoninę su Vakarų Europos šalimis. Stengėmės pasinaudoti visomis galimybėmis parengti ir teikti projektus, kad gautume lėšų ligoninės modernizavimui. Tai reikalinga mūsų pacientams – kokybiškai jų slaugai ir palaikomajam gydymui. Neatpažįstamai pasikeitė ir medicinos personalo darbo sąlygos. Štai ir dabar pateikėme projektą gauti lėšas iš Valstybės investicijų programos. Planuojame paliatyviosios pagalbos korpuse įrengti liftą“, – pasakojo **ligoninės vyriausioji gydytoja prof. dr. Danguolė Drungilienė**.

Ligoninės planuose – hospisas

Sutvarkytame, skoningai gėlėmis papuoštame ligoninės kieme stūkso gražus namelis, iš pirmo žvilgsnio panašus į jaukų viešbutuką. Jame įsikūręs ligoninės paliatyviosios pagalbos padalinys. Čia erdviose vienvietėse ir dvivietėse palatose visą parą teikiama pagalba sunkiausiems ligoniams, kurių ne vienas yra komos būsenos. Pacientus atidžiai stebi gydytojai ir kvalifikuotos slaugytojos, pasitelkdamos naujausią gyvybinių funkcijų stebėjimo bei slaugos įrangą. Būtent šiame pastate ateityje vyriausioji gydytoja D. Drungilienė norėtų įkurdinti hospisą - paskutinę stotelę iš gyvenimo iškeliaujantiems žmonėms. Deja, kaip ir daugelyje sveikatos priežiūros sričių, vienintelis trūkumas iki svajonės išsipildymo – finansavimas, nors tokių paslaugų poreikis Klaipėdos krašte kasdien auga.

Finansavimas – su spragomis

„Apskaičiavome, jog norint įvykdyti reikalavimus, keliamus paliatyviosios pagalbos paslaugai, pagal sveikatos apsaugos ministro įsakymą, šiuo metu nepakaktų pilnai pinigų net medicinos personalo atlyginimams. Nekalbant apie medikamentus, komunalines išlaidas, medicininę įrangą ir visa kita.“ Anot ligoninės vadovės, slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugos yra įvertintos tam tikrais įkainiais, tad natūralu, kad tokios ne pelno siekiančios įstaigos kaip slaugos ligoninė negali išleisti daugiau nei gauna iš valstybės. „Netgi šiais, „Oraus senėjimo metais“, nesulaukėme didesnio valdžios dėmesio senų, paliegusių asmenų gydymui ir slaugai. Ir tai nepriklauso nei nuo įstaigos vadovo, nei nuo administracijos. Minimalūs atlyginimai kyla – sunku juos kelti, jei slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų įkainiai yra mažiausi iš visų. Bet reikia tikėtis, kad dar sulauksime dienos, kai sveikatos apsauga bus finansuojama taip, kad būtų išpildyti tiek pacientų lūkesčiai dėl pačios geriausios medicininės pagalbos, tiek gydytojų ir slaugytojų pasiaukojantis darbas pagaliau bus įvertintas atitinkamu atlygiu“, - mintimis dalijosi Klaipėdos medicininės slaugos ligoninės ilgametė vyriausioji gydytoja, Klaipėdos universiteto profesorė.

Ligoninėje – išskirtinė švara

Daugelis užėjęs į Klaipėdos medicininės slaugos ligoninę nustebtų – čia nėra jokio panašaus pobūdžio įstaigoms būdingo kvapo. **Vyriausioji slaugos administratorė Tatjana Litoš** patvirtino, jog viena iš ligoninės išskirtinių savybių – švara. Pati ligoninė jauki, šviesi, joje daug gėlių.

„Nevaikštančius, sunkiai sergančius pacientus guldomė į palatas, kuriose yra įrengti kondicionieriai. Visos ligoninės palatos turi ištraukiamąją ventiliaciją. Patalynę personalas keičia ne pagal grafiką, o pagal poreikį. Tai nesukelia sunkumų, mat rūsyje turime savo skalbyklą. Be to, darbuotojams nereikia į ją vaikščioti, nes yra įrengtos specialios šachtos. Tad visas patalynės, pacientų rūbų keitimo procesas vyksta pakankamai greitai“, – pasakojo T. Litoš.

Vyriausioji slaugos administratorė pabrėžė, kad patalpų švara rūpinasi ligoninės darbuotojai – slaugytojų padėjėjai, valytojai. „Manome, kad patys tikrai geriau prisiziūrime savo patalpas negu tai darytų kokia nors samdoma

įmonė“, - įsitikinusi T. Litoš.

Sunkūs ligoniai nelaukia

Klaipėdos medicininės slaugos ligoninė vienintelė uostamiestyje teikia paliatyviosios pagalbos paslaugas. Žinia, tokios pagalbos poreikis, kaip ir visoje šalyje, yra didelis, tačiau šioje ligoninėje dėl sklandaus darbo organizavimo pacientų eilės nesusidaro. „Į mūsų ligoninę nori patekti gydytis daug žmonių. O patekę nebenori

išeiti. Paliatyvioji pagalba pacientams turi būti suteikta nedelsiant. Kur žmogui dėtis, jei jam nepakeliamai skauda? Todėl onkologinius ligonius priimame iš karto ir jiems kvalifikuotą medicininę pagalbą suteikiame tuoj pat“, - pabrėžė vyriausioji slaugos administratorė T.Litoš.

Aplinka – pacientų gerovei

Ligoninės gydytojas Mindaugas Būta papasakojo, kad į ligoninę atvyksta sunkiausiomis ligomis sergantys pacientai. „Didžioji jų dalis serga paskutinių stadijų onkologinėmis ligomis. Prižiūrėti bei slaugomi ir pacientai, priklausyti prie lovos po insulto, nugrimzdę į komą ar sergantys nepagydomomis neurologinėmis ligomis“, – dažniausius atvejus vardijo gydytojas.

M.Būtos teigimu, ligoninė patraukli pacientams gydytis, atgauti jėgas po sunkių ligų, operacijų, traumų, nes visa įstaigos infrastruktūra pritaikyta sergančiųjų poreikiams. Yra patogios palatos su atskirais sanitariniais mazgais, keltuvai, liftas, dirba darnus ir profesionalus medicinos personalas. Darbas organizuotas taip, jog žaizdų perrišimus puikiai atlieka viena aukštos kvalifikacijos slaugytoja, todėl kitos slaugytojos gali daugiau dėmesio skirti pacientams. Pacientų sveikatą stiprina, užsiima jų reabilitacija po ligų du

kineziterapeutai ir masažistė.

„Turime aukštuosius mokslus baigusius profesionalių slaugytojų, kineziterapeutų, patyrusių gydytojų komandą. Džiugu tai, kad į mūsų ligoninę ateina dirbti nemažai jaunų darbuotojų. Štai paliatyviosios slaugos korpuse dirba praktiškai vien jaunimas“, – džiaugėsi įstaigos vadovė, daktarė D.Drungilienė.

Studentų mokymo bazė

Kad ir kokia gera atmosfera įstaigoje vyrautų, darbuotojų kaitos Klaipėdos medicininės slaugos ligoninės administracijai išvengti nepavyksta. „Šiais laikais jauni žmonės ieško kur geriau. Pas mus jaunos slaugytojos įgauna praktikos, šiek tiek padirba ir išvyksta į užsienį. Juk alga ten dešimt kartų didesnė. Mūsų ligoninėje dirbusios slaugytojos yra labai paklausios, nes čia jos įgauna įvairiapusės patirties, gali dirbti net reanimacijoje, operacinėse, profesionaliai slaugyti įvairiomis ligomis, tarp jų ir labai sunkiomis, sergančius žmones“, – sakė vyriausioji slaugos administratorė Tatjana Litoš.

Kita vertus, Klaipėdos medicininės slaugos ligoninė yra uostamiesčio universiteto Sveikatos mokslų fakulteto studentų praktinio rengimo bazė. Tad ligoninėje nuolat keičiasi jauni veidai... „Pas mus studentai iš universiteto ateina jau būdami trečiakursiai, daugelis jų dirba. Esame Klaipėdos universiteto studentų – būsimųjų slaugytojų - ruošimo bazė, bet į praktiką pas mus atvyksta ir studentai iš užsienio - net iš Švedijos, Suomijos, Rusijos“, – teigė T.Litoš.

Teikia dvasines konsultacijas

Įstaigoje praktiką atlieka ne tik slaugytojai, bet ir Klaipėdos universiteto Katechetikos katedros dvasinio konsultavimo studentai. Jų pagalba yra orientuota į pacientus ir jų artimuosius.

Paklausta, ar panaši pagalba suteikiama medicinos personalui, dirbančiam įtemptomis psichologinėmis sąlygomis, kai kasdien tenka matyti nepagydomomis ligomis sergančius ar mirštančius žmones, vyriausioji gydytoja prof. D. Drungilienė atsako – deja, įstaigoje atskiro psichologo etato nėra. Patys darbuotojai vienas kitam čia yra patys geriausi psichologai. Be abejonės, būtų idealu turėti tokį konsultuojantį specialistą, tačiau vėlgi viskas remiasi į pinigus. Lyginant su Anglija, kitomis Europos šalimis, panašiose ligoninėse kaip mūsų, dienos paslaugų apmokėjimo įkainis ten yra gerokai didesnis“, – sakė ligoninės vadovė.

Neišvengia socialinių problemų

Kaip ir kitos gydymo įstaigos, Klaipėdos medicininės slaugos ligoninė taip pat susiduria su savo pacientų socialinėmis problemomis. Vyriausiosios gydytojos teigimu, būna net tokių kuriozinių situacijų, kai atėjus laikui iš ligoninės pasiimti artimą žmogų, tarp jo šeimos narių kyla didelis triukšmas. „Kaip gali būti, kad atėjo laikas išrašyti namo? Kur mes jį dėsime? Taip kartais skundžiasi artimieji. Ko gero, jei būtų įmanoma, visi norėtų apsigyventi ligoninėje: lova paklota, valgyti paduota, tėvo ar motinos prižiūrėti nereikia, o jų pensija siunčiama į namus vaikams arba anūkams. Turėjome vieną atvejį, kai asmens nekilnojamasis turtas buvo užrašytas anūkams, o prižiūrėti ir pasiimti iš ligoninės nebeliko kam. Teko kreiptis į teisėtvarkos institucijas, jog primintų artimųjų pareigas senam žmogui. Kitą dieną šie netikėtai atsirado ir senelį pasiėmė“, – prisiminė prof. D.Drungilienė.

Gydytojas M.Būta priduria, kad pacientą lydintys asmenys visuomet pasirašo (taip artimieji įpareigojami jausti atsakomybę), kas paguldė artimąjį, tas ir pasiima. Gydytojo įsitikinimu, trūksta kompleksinės pagalbos žmogui, slauga turi būti neatsiejama nuo socialinių problemų sprendimo. Gi šias dvi sritis kuruoja skirtingos ministerijos ir kol kas tarpžinybinis bendradarbiavimas nėra idealus. Visa laimė, kad tokioms patirties turinčioms įstaigoms kaip Klaipėdos medicininės slaugos ligoninė pavyksta šias problemas dėl savo pacientų sveikatos ir gerovės sklandžiai išspręsti.

Paliatyviosios slaugos skyriaus slaugytoja Kornelija Dilertaitė:

- Dirbu čia antrus metus, darbo krūvis įvairus – kartais sunkiau, kartais lengviau. Su ligoninės vadovybe nesipykstame, sugyvename puikiai. Taip pat ir su pacientų artimaisiais. Jei vis dėlto kyla konfliktinių situacijų,

pirmausia jas bandome išspręsti nuoširdžiai kalbėdamiesi. Jei nepavyksta, kreipiamės į vyresniąją slaugytoją, o galiausiai į administraciją. Tiesa, tokie atvejai gana reti, pačiai nėra tekę į panašią situaciją patekti.

Bendrosios praktikos slaugytoja Viktorija Zeiderienė:

- Po studijų kolegijoje dirbu čia antrus metus. Jau pripratau, tad minčių ieškotis lengvesnio darbo kitur neturiu. Žinoma, pasitaiko įvairių situacijų, bet susitvarkau. Aš čia dirbdama spėjau ir dukrytę pagimdyti, ir į darbą sugrįžti. Tikrai nesigailiu pasirinkusi šią profesiją, savo darbą ir pacientus myliu. Tiesa, kartais tenka susidurti su pacientų artimųjų nepasitenkinimu, tačiau turime sumanią vyriausiąją slaugytoją, su kuria pasitariame ir bet kokias problemines situacijas išsprendžiame.

Kineziterapeutas Laurynas Gaidelis:

- Dirbu čia metus. Įsidarbinau po studijų Šiaulių universitete. Tiesa, prieš tai dirbau dar keliose darbovietėse, viena jų buvo privati įstaiga, tačiau čia pirmojo geresnės sąlygos ir didesnis atlyginimas. Pacientų turime įvairių būklių. Tiems, kuriems įmanoma, padedame reabilituotis iki savarankiško atsistatymo ar net vaikščiojimo laiptais. Iš tiesų darbas reikalauja daug kantrybės, bet darbo sąlygomis ligoninėje ir kolektyvu esu labai patenkintas.

Barbora:

- Man čia patinka, jaučiuosi kaip namuose. Todėl ir esu geros nuotaikos. Nors atmintį dar turiu, viską atsimenu, bet prastai vaikštau. Teko daryti vieno klubo sąnario operaciją. Vieną operaciją ištvėriau, bet ėmė skaudėti ir antrą klubą. Gydytojai pasakė, kad operaciją būtų galima daryti, tačiau pabijoję, kad širdis neatlaikys. Vaikai ir anūkai pasitikėjo jų nuomone, todėl ir toliau naudojuosi savo pamėgta lazdele. Ir dar man čia padeda vaikščioti su vaikštyne, mankština, gerai prižiūri, tad nebūna nuobodu.

Ernastas Andrius:

- Kaip čia gali nepatikti? Ne visiems net pavyksta čia patekti. Jau greitai švęsiu 87 gimtadienį. Turiu šiek tiek regėjimo problemų, o visai neseniai, prieš mėnesį, man išoperavo prostatos vėžį, kuris buvo šiek tiek išplitęs ir į žarnyną. Darbuotojai čia puikiai mumis, ligoniais, rūpinasi. Mano manymu, Lietuvoje tokių įstaigų reikia kuo daugiau. Sakau taip, nes suprantu panašaus likimo žmones. Vaikai gi dirba, o čia smagiai dienas leisti negu vienam dviejų kambarių bute.

Zofija:

- Šioje ligoninėje kasdien lankau dukrą. Esame patenkinti viso personalo pastangomis, seselių ir gydytojų darbu. Mano dukra nei vaikšto, nei kalba, čia būnu su ja nuo ryto iki vakaro. Namuose prižiūrėti ją neturėčiau galimybių – tiesiog nepakilnočiau, nepavartyčiau jos.